

מסורת הש"ס

א) חוספתא דמאי פ"ג ע"ג, ט) וכתבתי יומתן ועי' רש"י, א) כנסי' מהל' קהמך, ד) כנסי' רב מנהן נבי יעא א"ל שאלה לנה שאלה למר וכי' במאזני ועי' עכו"ם, א) לעיל לא; ו) נצרכות יב. ועי' מה שגרסם בנדרן, ו) כנסי' טפס; אדרן, א) ג'יל הגילון צרכות מ. א) פי' אמדרי טו, ו) כנכות מ, ו) ס"א שאכל עמי"ש על הגילון צרכות מ. א) פי' הכל ששען בהן ויש' יט) ג'יל צרכות יב. וישי' כנמלה. וכתיבה. מנה' וצרכותיה. והמכ"ס ט"ק אמר הולי' ויחסי, ו) מ"ש: כמך שאמר, כ"י וצרכות פ"ח ה"גן, טו) ג'יל קתה. כ"י טו) נדשיעית פ"ד ה"גן, ו) ג'יל מרחו פ"ח כנסי'. וי"ש וע"ש ב"רשיעית פ"ד מ"ג על דברי מוסף.

תורה אור השלם

1. ב' מליכים יקלבו וקונים יתקנו צדק; משלי ה טו
2. ורוח לבושא את עמישי ראש השלישים לק דודי עמך בן ישי שלום שלום לק ושלוש לעורך ב' עורך אליהך ויקבלם דודי ויקחם בקראשי הגדרה;
- דברי הימים א יב יט ונתתי עשב פשוק לבקומתך ואלבלת ושבעתך; דברי ים טו

גליון הש"ס

גמ' רב חסדא מקדים וכו'. ע"י צרכות ד' ק' ע"כ ומהרש"א ח"א ח"א שם ד"ה יקדים:

מוסף רש"י

נותנת לה ואוכלת. אלמא חשודה לגנוב משל בעלה ולהכליל את חניכה, ואשת חב' אפי' שניה רגלה לא להכליל גול ולא להכליל דבר ושלוש מעשר חייטין לשכחה, דעביד אשת דמינ' ואכל מאי דבייה ליה, אכל למה לחמיס' א' לאו דחשודא ורגילה בגול לא מינשא (יורדן א). ההם נמי מוריא. היתר לעגמה, ואמרה תורה מדישה קאכל, וזו הווא ומסייעת אותה לא היא גול (שם). פלגאה. בעל מריבה שיהיה לו מינה עם מר עוקבה שהיה אב צ"ד דלחמין צ"עק (לעיל א) צ"י ח"ט העומדים עליו וע"ד למחרת למהו, והוא היה גינבה דמפרכס הסם (ע"ד א). הדרן עלך הניזקין

הניזקין פרק המישי גיטין

סב.

עין משפט גר מצוה

- קבד א מ"י פ"ח מהל' כבודים ה"ל"ב:
- קבד ב מ"י פ"ח מהל' תרומות ה"ל"ט:
- קבד ג מ"י שם ופי"ח מהל' כבודים ה"ל"ב:
- קבד ד מ"י פ"ח מהל' תרומות ה"ל"ט:
- קבד ה מ"י פ"ח מהל' כבודים ה"ל"ב:
- קבד ו מ"י פ"ח מהל' שמיטה ה"ל"ט:
- קבד ז מ"י פ"ח מהל' מלכים ה"ל"ב טו"ש"ע י"ד ס"י קמח סעי' י:
- קבד ח מ"י פ"ח מהל' שמיטה ה"ל"ט:
- קבד ט מ"י פ"ח מהל' פ"ז ה"ל"ט טו"ש"ע י"ד ס"י קמח סעי' ט:
- קבד י מ"י פ"ח מהל' עדים ה"ל"ט סמנ ע"ש ע"ג:

דאמר רוב עמי הארץ מעשרין הן שרי לסייעי' א' אף בזמן שהיא טהורה דהא צורת קתני בנתינתו, וזו אפשר שלא תגע ומפ' ר"ת וכן ר"ח דאשת חזר טוחנת עם אשת עם הארץ איירי בצבואה של אשתו של עם הארץ טוחנת עם אשתו של אשתו של עם הארץ מחזקת עגמה בטוחנת שאז היא נהנת מליגע בצבואה א' אכל לא בזמן שהיא מחזקת עגמה טהורה שאינה נהנת מליגע ומטמאה, ורש"י א' אומר אף בזמן שמחזקת עגמה בטומאה לא תטחון מפני שחזרתה אשת עם הארץ אחר שקצורה שהיא טהורה ונתנת לה ואוכלת והשתא פריך בפשיטות השתא מיגול גולה מצבואה של אשת חזר צ"כ חלופי מינעיא: א"ן עושין ח'ת עם הארץ בטמאה. פ' צקוטרכס לפי שכבר נטמאה העיסה ביד ע"ה וכהן יסמוך על הגבל שהיא חזר והיא סבור שהחלה טהורה ולפירושו אם יפריש ממקום אחר על אותה עיסה חלתו טהורה, ונראה דכל ענין אסור דכל עיקר לא התירו אלא כדי חייו ולא התירו אלא היכא שנוטל שטר מכל העיסה אכל משום שטר חלה גרידא משום שהיא פורתא לא התירו דחייטין דלמא נגע:

ובנייהא בכ"יו ש"ל חב' רנחא ללא נקט כפישא ואמנותא לפי שהן פשוטי כלי עץ ולא חזו לזימים: א"ן עורדין עם העבו"ם בשביעית. והא דקאמר צדק זה צורכ' (פ"ה ד"ק ג), גבי כהן ומוטש יכול לומר לו אגיסטון אני בטובה לא כמו שפי' צקוטרכס, כסיר לנכרי דהא משמע דכל דלסוף ולא מסתבר לחלק בין חנם לצדכר אלא מפר"ט א' אגיסטון צדקע שמקבלים מן המלך לפרוע כן וכן מצבואה בשנה דלאמר הסם לעיל מינה רבי ינאי מכריז פוקו חרעו ארנונה מצביעית ושמה סכנת נפשות איכא אש לא יפרעו ממך ללך או נמי קסבר יש קנין לנכרי צדק להפקיע משביעית או נמי מצביעית אש הזה דרבנן א"ע' דמדרבנן אסור לנכרי אחר גבי מלך המצוי:

אשרתא. צירושלמי טו) איכא למאן דאמר דהיינו ח' חרש צה בטחות ולצטר שמטיה נקיבא לה מינן ולשרלל אמרינן י"שר ואיכא למ"ד דלענ"ס אמר י"שר ולישרלל שלום עליכס משמע דלכ"ע לעכו"ם אסור לומר שלום עליך וללא כ"ש' שלנו הכא דלא אסרינן לעובד כוכבים אלא כפילת שלום ונראה דלפי' הירושלמי דמחזיקים ידי נכרים מצביעית וסוללים צלוטום חלל מילתא היא שאומר לו חרש זה טבא: **ש"מ** א"ר פ' טבאות: **ש"מ** א"ר פ' צקוטרכס ולא היה מתכוין לצדכו אלא לצו היה לצדו ול"ע שלא יהא צוה גונב דעת הביטות ועל חנם פ"י כן דלא קאמר אלא דאין כופלין לו שלום:

הדרן עלך הניזקין

מוסף תוספות

- א. בכל ענין. מוס' חולין ו' ד"ה א"ב. א. והבא הא ארינין בזמן שהיא טהורה, ולביא לאוקמי ההיא בזמן שהיא טמאה ודלא כרשב"א. מוס' חולין ו': ד"ה א"ב. ג. וי"ע אשת ע"ה' דתנתי מיירי שהריחם של אשת ע"ה. מוס' ה"ל"ט. ו) נ"ן מטביעה לאשת חב' לטחון. ה"ר"ש ט. ו. ומלהיט מצבואה של חב' שאינה רוצה של. ומהיטותיה. ה"ר"ש ט. ה. שסבורה להיות טהורה ואין קיימא לן דבגדי ע"ה מדרס לפרושים. ר"ש ט. א. והקשר עליו בחוספות א"כ היכי קתני אין עושין כטהורה והאין עשה בטורה אחר שנתמאת. רש"י א. אפילו לא הוכשרו הפירות או אפילו לא נגע בהן ע"ה כלל דהשתא טהורה היא שמה יגע בה ורמב"א. כשיא. ו. א. לשון ראשון. מוס' פ"ה ח"ט אגיסטון. ט. כפי"ש אחר שפירש בקוטרכס משום ארנונה. שהרי אסור לגנוב דעת של עובדי גילו"ים. מא"ר.

נוטנס לה. אלמא חשודה אשת עם הארץ היתר לעגמה: העיר ר' יוסי כו'. כרייתא היא: אין עושין חלה עם הארץ בטמאה. עם הארץ שאלמר לגבל חזר הפרש חלה מעיסתי ועשה אותה צבורה לא יסמע לו שהרי כבר נתמאה כל העיסה ביד עם הארץ והכהן יסמוך על הגבל שהיא חזר והיא סבור שהחלה טהורה: **אכל עושין.** תחילת העיסה בטמאה: **כנפישא או באנחותא.** כלים של צלף חממות ואין רגילים ליתן צהם עיסה וטומאה אין מקבלין: ואינו חושש. הגבל שמה נגע עם הארץ חלה ויטמאה ולקמיה מפרכ טעמא: **ואין עושין תרומה וזיבו צבורה.** לאחר שהפך זימס לתת לצית הדז אין מפרישים צדדים חזירים תרומה מהן לעשותן צבורה לפי שכבר הוכשרו א' צמעטן ונטמאו והכהן סומך עליהם וסובר שהן טהורים: **ועממא מאי.** שרו רבנן לאקולי צמרותה כי מאי קולא דאיכא למייחש דלמא הדר נגע: **דלא נפיש אגריה.** ששכרו מועט לפיכך הוא עני וצריך למזנות: **דלא שניא.** להסתכר כי אם משנה לשנה להכי צריך למזנות: **דאמרין. לאיים עליו: אם נגעט צה.** ותטמאה: **הדרא נטבילא.** והוא אינו חשוד לאכול טבל שבמיטתה: **לסוקני קמיון.** שהרי צה אכלו לתקנה לו: **מיכפס לא איכפס ליה.** בתמיה: **שאלמא הסס.** גבי חלה: **אינא היכר.** שהיטה צכלים שאין עושין להניח בהן עיסה ומכר על שאימנו עליו: **מאי היכר.** איס ליה. לילכר: **כני גלליס.** שאינן מקבלים טומאה דלא נגע צכלי לא מקבל טומאה וצביעה ט' גופה אית ליה היכר משום הני כלים שאינו רגיל להשתמש בהן ועם הארץ לא חתמו רבנן עליה כולי האי לשייה כוז גמור לטמא צמשא: **צכלים עם הארץ.** שאין מקבלין טומאה הכאויס להשתמש בהן חזר: **עורדין. חופרין:** ואין כופלין. דהא דנותנים שלום לעובד כוכבים מפני דרכי שלום הוא דשרי ומשום דרכי שלום צדקא זימנא סגי: **למימרה** להו **אחזוקי.** כשארומנין א' לעושי מלאכה העובדים עליהם תחזקה ידיס: **אשרתא.** אף הוא לשון חזוק כמו אשרתא (פ"ה ד"ק א.). **שאלמא למר.** ולא היה מתכוין לצדכו אלא לצו היה לצדו: **הססא אחזוקי מתזקין.** ידיהם צדכר צדכר האסור לישראל כגון עבדות צביעית: **סוליס צלומן.** כל ימות השנה מינעיא: **לוס אידס.** ולא חייטין דלמא אולי ומוודה: **לא יכנס כו'.** דכיון דאחשבה כולי האי דלמא אולי ומודי: **צר אוינין.** צן תורה: **פלגאה.** חולק על החכמים שהיה נמצאו למר עוקבה שהיה אב צ"ד כדלמרי' צדקא קמא (לעיל ד"ק א):

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר רב יהודה אמר רב דאמר רב ראש השלישים ויגו' אמרי ליה ליטעום מר מידי אמר רב יהודה אמר רב אסור לו לאדם שיטעום כלום עד שיתן מאכל לכהנתו שנאמר ונתת עשב בשדך לכהנתך והדר ואכלת ושבעת:

הדרן עלך הניזקין

למלכי אמר רב יהודה אמר רב דאמר רב ראש השלישים ויגו' אמרי ליה ליטעום מר מידי אמר רב יהודה אמר רב אסור לו לאדם שיטעום כלום עד שיתן מאכל לכהנתו שנאמר ונתת עשב בשדך לכהנתך והדר ואכלת ושבעת: